

PROFESORUL MIRCEA PETRESCU DIMBOVIȚA LA 70 DE ANI

Profesorul dr. doc. Mircea Petrescu-Dimbovița, una din personalitățile de frunte ale arheologiei românești contemporane, a implinit de curind 70 de ani. Activînd cu deosebită pasiune, dăruire și competență, timp de peste o jumătate de veac, ca profesor, savant și cetățean, el a fost întotdeauna un viu exemplu pentru numeroasele generații de tineri arheologi și istorici pe care i-a îndrumat și ajutat să contribuie la cunoașterea trecutului nostru multimilenar.

Născut în Galați la 21 mai 1915 într-o familie de intelectuali, prof. dr. doc. M. Petrescu-Dimbovița își face studiile medii la liceul „V. Alecsandri” din aceeași localitate, pe care îl absolvă în 1933, apoi urmează cursurile Facultății de Litere și Filosofie (specialitatea istorie) a Universității din București, și, paralel, a Facultății de Drept. În 1937 devine licențiat în istorie și drept, iar în 1947 obține, în cadrul Universității din București, titlul de doctor în istorie, avîndu-l ca îndrumător pe prof. dr. docent Ion Nestor. În facultate a fost elevul profesorului Ion Andrieșescu la catedra de arheologie, unde încă din anul III de studii a funcționat ca asistent onorific. De asemenea, a avut ca profesori pe Nicolae Iorga, Scarlat Lambrino, C. C. Giurescu, P. P. Panaitescu, D. Russo, Gh. Oprescu și R. Vulpe. Între anii 1937–1948 îndeplinește funcția de asistent onorific la catedra de preistorie și arheologie a Universității din București, iar din 1943 și pînă în 1948 ca asistent al Muzeului Național de Antichități.

În anul 1949 a fost numit conferențiar la Facultatea de Istorie și Filosofie a Universității „Al. I. Cuza” din Iași, iar din 1956 și pînă în 1974, anul pensionării sale, profesor, predînd cursurile generale de istoria veche a României și istoria societății primitive, precum și cursuri speciale din domeniul arheologiei. Din anul 1967 este doctor docent și conducător științific de doctorat în domeniul arheologiei și istoriei vechi a României. Între anii 1975–1976 a îndeplinit și funcția de decan al Facultății de istorie și filozofie din Iași.

Concomitent cu activitatea didactică, prof. dr. doc. M. Petrescu-Dimbovița a depus și depune o muncă susținută și pasionantă în domeniul cercetării științifice. Din 1949 a activat ca cercetător științific principal, șef de sector și șef de secție la Muzeul de Istorie a Moldovei din Iași. Între anii 1956–1964 a fost director al Muzeului de Istorie a Moldovei, iar din 1964 și pînă în prezent, director al Institutului de Istorie și Arheologie „A. D. Xenopol” din Iași.

Munca fără preget pe care prof. dr. doc. M. Petrescu-Dimbovița a depus-o în îndelungata sa activitate, încrederea neștrămutată în menirea nobilei sale profesii a dat roade bogate în decursul anilor, înscirîndu-l prin valoarea deosebită a contribuțiilor sale, printre cei mai de seamă cercetători ai arheologiei românești. În numeroase articole de specialitate, în monografiile și cărțile, în prelegerile universitare sau în comunicările prezentate la importante manifestări științifice din țară sau de peste hotare, a oferit date și interpretări noi, elucidînd aspecte deloc sau insuficient cunoscute, lărgind considerabil sfera cunoașterii istoriei noastre străvechi.

Profesor la prestigioasa Universitate din Iași, timp de peste trei decenii și jumătate, a insuflat multor generații de tineri pasiunea pentru arheologie, îndrumînd pașii multora dintre ei către deslușirea tainelor trecutului nostru îndepărtat, creînd astfel o adevărată școală de arheologie moldavă, ilustrată astăzi prin fructuoasa și valoroasa activitate a secției de istorie veche și arheologie din cadrul Institutului de Istorie și Arheologie „A. D. Xenopol” din Iași.

Activînd concomitent ca cercetător la Institutul de Istorie și Arheologie din Iași, șef de secție și director, prof. dr. doc. M. Petrescu-Dimbovița a inițiat, condus sau sprijinit concret, efectuarea a numeroase și importante șantiere arheologice, prin a căror rezultate știința arheologică românească a făcut însemnați pași înainte. Cu o largă și profundă înțelegere a adevărilor care se cereau scoase la iveală din negurile

aparent de nepătruns ale mileniilor, el a orientat temeinic cercetarea arheologică din regiunile de la est de Carpați care, de cîteva decenii, prin valoarea descoperirilor, continuă să dețină un loc de frunte în arheologia românească. Numai așa a putut fi posibilă cunoașterea temeinică în aceste regiuni a splendidei civilizații cucuteniene, a epocii bronzului, a civilizației traco-geto-dacice și romane, a epocii de formare a poporului și limbii române, domenii în care școala arheologică ieșeană s-a impus în ultimile două decenii prin contribuții de mare valoare științifică, pe plan național și internațional.

De asemenea, apariția și impunerea ca una din cele mai valoroase publicații de specialitate, a revistei *Arheologia Moldovei* i se datorează în mare măsură prof. dr. doc. M. Petrescu-Dimbovița, ca și deschiderea primului muzeu de istorie a Moldovei, a organizării primului depozit modern de arheologie din țară, ca și inițierii unor prestigioase manifestări științifice la Iași în domeniul istoriei vechi și arheologiei.

Împreună cu profesorii N. Zaharia și Em. Zaharia a elaborat ampla monografie, intitulată *Așezări din Moldova de la paleolitic pînă în secolul al XVIII-lea* (București, 1970), prima lucrare de acest gen de la noi din țară, fundamentală în studierea geografiei istorice din regiunile Moldovei. Zecilor de articole și studii, de mai mare sau mai mică întindere, tratînd diferite aspecte ale epocii paleolitice, neolitice, bronzului sau a marilor migrații din mileniul I al e.n., li s-au adăugat lucrările monografice *Depozitele de bronzuri din România* (București, 1977) și volumul *Die Siedeln in Rumänien mit Corpus der jung und spätbronzezeitlichen Horte Rumänien* (München, 1978), lucrări de referință pentru cunoașterea epocii bronzului din România. De asemenea, cartea *Scurtă istorie a Daciei preromane* (Iași, 1978) constituie un veritabil și indispensabil compendiu de istorie veche a României.

Pe lângă cercetările de teren, prof. dr. doc. M. Petrescu-Dimbovița a întreprins cercetări de documentare în majoritatea muzeelor din țară și în principalele institute de specialitate din Europa, precum și în R. P. Chineză, Mexic și SUA, predînd lecții și ținînd conferințe la universitățile din Viena, Paris, München, Istambul, Leningrad, Freiburg, Graz, Bonn, Saarbrücken, Frankfurt, Roma, Padova etc. A prezentat rapoarte și comunicări la aproape toate congresele de specialitate din ultimile decenii.

Bogata activitate științifică, implicarea sa în realizarea marilor deziderate ale arheologiei românești, i-au adus prof. dr. doc. M. Petrescu-Dimbovița o meritată consacrare pe plan intern și internațional. În 1954 a fost distins cu titlul de Laureat al Premiului de Stat și în 1977 cu acela de Laureat al Premiului „V. Părvan” al Academiei R.S.R., precum și cu mai multe ordine și medalii ale R. S. României. În anul 1970 a fost ales membru titular al Academiei de Științe Sociale și Politice și membru în Prezidiul acestui for științific. În 1964 a fost ales membru în Comitetul Permanent al Uniunii Internaționale de Științe Pre- și Protoistorice și în același an, membru al Institutului Italian de Pre și Protoistorie de la Florența. În 1977 a fost ales membru corespondent al Institutului Arheologic German.

Personalitate marcantă a istoriografiei noastre, prof. dr. doc. M. Petrescu-Dimbovița continuă și astăzi să lucreze cu aceeași energie și pasiune din totdeauna, animat de o nedesmințită dragoste pentru adevărul istoric, pe care l-a slujit o viață întreagă cu un exemplar efort și dăruire. La aniversarea celor 70 de ani de viață, elevii și colaboratorii săi îi urează ani mulți și deplină putere de muncă, pentru a continua, cu aceleași remarcabile rezultate anevoioasă muncă de investigare a trecutului nostru mulți milenar.

DAN GH. TEODOR